

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliæ Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanuza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.**

§.12. In vestibus Sacerdotis instrumenta perpende passionis Christi: vt ex singulis id colligas quod significantibi in commodum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](#)

Divinitatis ostenderet: Deuteronomium sic nosam
Pf. 39.11. fac: quicquid manipulus non pendet a dextra Sa-
cerdotis sed a sinistra: quo datur intelligi meri-
ta Christi per manipulum designata, opera esse
propria eius humanitati. Manipulus Ioseph adeo
praestans fuit, ut manipuli reliquorum fratrum
eius illum agnoverint ut supernotem, omninoque
illum ut talum proni adorarent. In ipso figura
cognoscimus meritum Redemptoris nostri: vi enim
supremam in illis excellentiam omnes veneran-
tibus; decrevit Deus ut in figura manipuli Ioseph
omnes illa venerarentur. In hoc mundo
nos omnes velut in campo stigas metimus, om-
nes manipulos bonorum operum colligimus:
sed nostrorum meritorum manipulus cognosce-
re debet merita Christi: illique uiri ut nobis
prosum: et eum absque illis ad nostram glorifica-
tionem nobis non procedent: est enim glorifica-
tio premium omnium proprium quod iusti ob-
tinentiam uicinium iusto proficiat, & digni-
tatem nascatur illi necessariam ut premium
referat gloria meritum requiratur Christi valor
que operum eius meritoriorum, nam illis me-
diabitibus nobis eam est lucratu, iuxta quod
operibus, que facimus ad illam, illorum nobis
valor applicatur.

VI.

Scola
prompta
eius obe-
dientiam.
Ioa. 14.31.

Pf. 9.8.

DE SS. SACRAMENTO IN QVANTVM RATIONEM HABET SACRIFICIT.

117

M. 79. enim : Quoties huius hostie commemoratio celebraatur, opus nostrae redemptiois exercetur: Ex quo S. Doctor hanc elicit conclusionem : Effectum quem Passio Christi fecit in mundo, hoc Sacramentum facit in homine. Itaque praeter representationem quae sit passionis in Missa, participes sumus in ea fructuum passionis, secundum totum illud quod in Missa atque in eius celebrazione videamus concurrere : ita ut ex omniibus trahere possimus commodum atque in nostris augmentis cognoscere fructum dominicae Passionis. In illa diversa concurrente instrumenta que nebulosum horum diabolica inuenit malitiam, quibus atrocius Chishum circuatur: & in quantum hoc Sacrosanctum Missale sacrificium est passionis illius commemoratione, in illo considerate licet representata eius instrumenta in vestibus Sacerdotis Missam celebrantis, ex quibus fructum haurire possumus, si golas ea-

II. tum virtutem applicantes quam possunt representare ad maiorem nostrum profectum.

In vestitu virtute. Ut enim in Ecclesia est auctoritas ad Sacra-tes fidei huc instituenda ornamenta ad Missam celebra-tionem, quae quidquid agit eo collamat ut filii suis fideles velletatem percipient copiosorem: no-

dubio quin illa instituens, intendat ut ex illis profectum capiamus virtutem quas nobis repre-sentant. Ita docuit Ius Carmelensis, qui deteri-

bus Ecclesiasticis instrunctionem vestrum Sacerdotiorum per Chri-stum & Ecclesiam traditionem, non tantum ad eius ornatum, sed etiam in lignum virtutum quas

nobis manifestant, ut ex illis fructum quem in-L. de My- tenuimus acquiramus, sic ait: *Sunt enim haec ornamen-ta virtutum insignia, quibus tanquam scripturis illis, c. 64. vientes admonemus, quid deveni aperte, quid vinae.*

Quod confirmat S. Ponitifex Innocen-tius 3. iustius enim eum Sacerdotem de debita

preparatione ad hoc sacrificium, ita loquitur: *Attendat ergo Sacerdos ut signum sine significato non deferat, & vestem sine virtute non portet,*

In ta. 44. Quoniam D. Hierony. hoc idem nobis insinuat, Et ab. dicens ex vestibus his facis admoneri Sacer-dotem ad quid tenet: *Debet Sacerdotes mundam conscientiam, & virtutum vestibus ornata Domini Sacramenta tradire.*

III. In prima veste nempe Amictu nobis repre-sentatur velum quo Christi facies contexta scribitur vi. cum Iudei opprobrijs & irrisiōibus nunc ve-submittantur velut Pseudo propheta illiusque ipse Chir-vincians diceret quis eorum alapam illi infestis & lo-gisset, nec tamen vide ret percutientem: cum fa-cie haberet velo obnubilatum, idcirco alapas

illi multiplicant, interrogantes: *Prophetarum quis est qui te percussit? Quia vero Prophetarum Dei secu-*

ritatem & certitudinem eius quod prae dicabant, fundabant in fide quod Deus esset, qui illis hoc

revelabat ut dicere populumque ex parte eius doceant: pariter in Ipsi certa qua nitebantur

quod Deus impletet quidquid verbis ad illos habitus promiserat: idcirco similius in Amictu denotato per velum illud quod Iudei elegerunt declaraturi (licet irrisoriū) donum Propheticum in Christo Domino, fidei virtus nobis revelatae qua submittit & tegit corpori, quod locus ei in quo relin in propria sede residet intellectus, ad obedientiam propositionis Ecclesia in ordine ad mystera, quae Deus per Prophetas suos cam-

que nobis manifestat: sed potissimum quoad mysterium SS. Sacramenti quod in Missa con-

secratus & offeratur. Cuius figuram expedit Ag-

nus ille mysticus quem Deus à filiis Israel man-

ducari iussi tenebris lumen evanescere in ma-

inibus: quo significatur quod fideles mandata

tui Agnum Christū Dominum in mensa Alta-

ris Sacramentum habere oporteat lumen nou-

naturale rationis sed noctis & candelabrum fi-

dei, ad cuius declarationem Christus Dominus

concedit legali Agni coniunctam cenam SS. Sacra-

menti: quia sicut in illa lux non splendebat na-

turalis solis sed candelz: ita similius in cena

Evangelicā Agni Sacramentati Christi non pa-

tientib[us] lumen adele naturale sed supernatura-

le candelabri aurei fidei. Cui beneficium attenden-

tes quasi lucerne in caliginoso loco: ita D. Petrus 19.

loquitur de fide qua accedendum est ad supre-

mi huius mysterij celebrationem. Et cum hoc

sacrificium vera futura esset representatione illius

quod Christus Dominus Patri in ara Crucis ob-

toluit: ut significaretur qualiter in illo lucere non

deret lumen naturale sed supernaturale fidei:

idcirco nō permittit ut dum mortuō hoc in se-

ipso offert sacrificium in ara Crucis, lumen re-

plendet naturale solis, sed patiatur eclipsi &

caligine oboluatur tunc mundus. Tenebra facta Matt. 27.

E sunt super vestes tam terram. Tantum præcipit 45.

ut in eo lumen oriatu fidei supernaturale, &

hoc Amictus indicat. Pariter spem notar certam

qua pat est ut accedat Sacerdos hoc Deo sacri-

ficiūm consecratur, qua sibi persuaderet à Deo

concedendum portum salutis nostra securissi-

mum, in quem finem ordinat Ecclesia ut dicat

*dum illum affluit: *Impone Domine capiti mo-**

galeam salutis: quæ verba summis ex Apostol.

Paulo. Induta lorica fidei & charitatis, & 2a. 1. Thessal.

E c leam 58.

team spem salutis.

IV. 35 Alba vestem illam praeficit candidam & irri-
foriam qua Christum Herodes induit ad grauio-
rem Diuinæ Personæ illius explosionem, in qua
tamen tantam ostendit benignitatem & mansue-
tudinem ut cum esset Princeps & hecates aterni-
tatis, licet in vi: uperium principatus sui se hac
benigni-
tas.

In Alba
Herodis
vestis &
Christi
benigni-
tas.

Matt. 5. illus & indutus videret, non tamen labia

sua spernerit, sed non tolerandam hanc igno-
miniam intincta sustinuerit mansuetidine: vt an-
tem Ecclesia hanc Sacerdoti propria velut hu-
ius sacrificij ministro, decernit ut hanc ipse in-
duat, quatenus in illa velut in speculo lucidissi-
mo benignitatem atendat, quam erga omnes

hoc, quod celebatur, postular ministerium: si offe-
runtur munus tuum ad Altare & ibi recordatus fuerit,

quia frater tuus habet aliquid aduersum te, relin-
quere ibi munus tuum. Et vade reconciliare fratri

tuo. Postulata huius sacrificij sanctitas in nimilto

suo sublimem benignitatem gradum: vnde Sa-
cerdos illud offerens tanta oportet ut vigeat,

vt eiā dum illud offerat coriūlū non sustineat

vel minimam obduracionem erga fratrem suū:

quocirca necesse est ut ante illius oblationē eam

illo reueratur in gratiam, quem quocumque

modo offendit etiam amaritudo quam in ipso po-
test offendit provocare, debitat non impedit

benignitatem. Exemplo nobis feruit Christus:

nam priusquam illud in atra cruci offerret, ad

Patrem suum aeternum se conuenit & veniam

policit pro illis a quibus iam mortis sustinebat

suplicium & vita dispendium. *Pater dimittit ali-
li: non enim fecimus quid facimus.* De capite ad pe-
des & que vult ut vestitus sit benignus prout

Alba vestis candida illam significat, Sacerdotem

ad pedes & que contingendo. Similiter in ea sig-
nificatur perseverantia, quam ad finem & que
vult sit feruare teneat sacerdos in virtute be-
nignitatis atque omnium virtutum profectus,

semper in corde omnimodum conseruans puri-
tatem; nam quemadmodum Alba totum vestit

Sacerdotem, ita & otus ille quasi puritate con-
scientia vestiarur: hoc enim eam induens ad eo

postulat. *De alba me Domine & munda cor meum.*

V. Cingulum quo Albam succingit flagra signi-
ficat que totum Christi corpus circumde-
reunt, cum nullam in eo partem omiserint, quam

flagellis non dilacerarunt. Vel ut alii volunt for-
titudinem significat qua Christus quasi confor-
tatus fuit, quo tam gravia sustinuerit tormenta

tamque excessuum tolleraret flagrorum nume-
rum quibus totum corpus eius quasi circunide-

derunt: atque in eo nobis pariet præfutur
modestia ac dispositio seruanda Sacerdotus
ad mensam Altaris acceſſuris, ubi Diuum hoc
litamus Sacrificium: itaque sicut Cingulum Al-
tarum confitit circa lumbos, ita propter virtu-
tem modelis & caſitatis qua cinguntur & re-
pimuntur caenſis nostræ ac ſanguinis paſſionis,
fit oportet præcinctus Sacerdos: Et hoc ipsum
ſiū dari à Deo, dura praecingitor, deprecati.
Precinge me Domine cingulo puritatis & exigea-
in lumbis meis humores libidinis. Quod ita declarat
Pontifex-Innocentius. *Circa lumbos debet ac-
tingi ut refingat concupiſcentiam;* ita id quod L.
veritas ait: *fur Lumbis vostris premiti.* Sacrificium
est ſumma puritatis: & ita in offertre maxi-
mam requirit caſitatem: ita ut quia uos fe-
hac virtute circumcinctus, ut dignus fit emulher
illius Sacrificij tantam requireatis munditias.

Manipulus futes denotat quibus inhumana
crudelitate manus Christi Sanctissimas collig-
runt: nec non promiscuidinem qua illas extin-
dit: ut voluntati patris cui factus obediens: & quia hinc
potest & debet mouere nos manipulus ad inter-
num & intenſum cordis dolorem, in illo deci-
derat quanrus esse debet quo contrit: accedit
nos Diuum hoc oblatum sacrificium: nec de-
num quidquam magis illi conueniens est quam de po-
vera penitentia ac dolor de peccatis quam Sa-
cerdos celebrat: uirtus tenet exitate: & hoc fig-
nificat manipulus prout verba nobis infinita-
dum illum brachio appendimus. *Meres Dom-
ne porare manipulus fleui & doloris.* Et nemo
contradicit quin peccata noſtræ ad hunc nos
compellant dolorem: quandoquidem pro illa
tanta Christus tormenta sustinuerit: & vi in la-
crys ex hoc dolore produxit, habeant
quibus illa emundemus: idcirco Sacerdos uti-
ditur manipulus quem ferat quo declarat
ipſi in illo lacryma doloris quibus ad sacrificium
accedit: qua de cauſa manipulus dicitur nema
& doloris, quod amplius expōnit per illud
quod refert V. Beda de S. Aetacio, euobi-
miam in lacrymarum copiam quam celebatur et illa
fundebat, necessarium fuit tempore defere leuis pro-
ſudarium abſte gendis lacrymis: & hoc fuit. Rom-
ianum significat Manipulus, qui quia ſupponeretur
dolorem quem illa declarabat, manipulus ap-
pellatur doloris. Et defertur in brachio fuit, de-
ne dextrum impeditat ad reliquias actiones
quas Missa requirit sacrificium: hanc doctinam
profert Stephanus Eduen: *Mapula quia ſolam ad*
ſecari billicidia oculorum, excutias nos ad virgini-

dum; & cum manus sinistra semper denotari vita hanc temporalem eique conuenientiam, idcirco ut indicetur nobis dolor quo conteri nos oportet ob amorem ad illa nimis excellsum, ut debite hoc celebremus sacrificium, idcirco nobis ferendus præcipitur manipulus: est enim in manu sinistra velut doloris illius argumentum.

VII. Stola restem denotat quem collo Saluatoris Sola te iniecerunt, guttis illius sanctissimum pæstem colantes, illum hoc modo tanta trahentes violenti insecuti ita milites eaque immanitatem & tyramide quam & Christi in animis adeo peruersus quis fulpicari potest, edocet. Et quia in hac Christi patientia patet voluntas illius promptissimo obediendi Patri in omnibus suis encratibus: idcirco dicitur Abbas Ruper-
tus & Papa Innoc. 3. Stolam significare Christi obedientiam in ferendo tanta patientia mortem crucis ignominiosam: & in quantum per obedi-
entiam Christi reducendus est homo ad statu-
m illum quem propria perdidit inobedientiam: ideo in Stola reprobatur obedientia, qua ser-
vare tenet legem Diuinam, naturalem, & pof-
titiam, omnes ius illi conformans actiones, ex
cuus obseruita partem eius recuperabit re-
ctitudinis, quam possedit per obedientiam qua-
ratio in omnibus subiecta fuit immediate Deo
& ceterae omnes potentie inferiores ratione:
quocirca dum illam Sacerdos assimilat, sic orat:
Redde mihi Domini Stolam immortalitatis, quam
perdidisti in prevaricacione primi parentis. Et que-
maximodum Christus Dominus obedientia sua
ac patientia penitus & iugo legis gravitatem ab-
solvit & contineat quia premebant, nos ab illis ab-
solvens: ita nunc hominibus est iugum legis e-
ius suauissimum: vide Stola suavis & nullatenus
gravis quæ Sacerdotis collo imponitur deno-
tare iugum suave legis Dei, cui se debet confor-
mare in ope ibus suis, verbis & cogitationibus.

VIII. Vtuno Casula significat tunicam Christi Sal-
uatoris innam sicut Christum crucifixum eam il-
li perfidi Ministri evulserunt, ita similiter Sacer-
dos huius Diuinitatis & invenienti Sacrificij Mini-
ster brachia sua extendit extra Casulam per hoc
denotans qualiter tunica illa inconsutulis Christi
denuo erit, sicut notat Hugo de S. Vi-
ctorie, & prius adhuc in quibusdam figuris anti-
quis Casulatum: vt videre sit in Casula quam
seruat Convenit noster FF. Prædicatorum S.
Lucia Alcanensis velut pretiosissimas reliquias
Angeli illius Incarnati quæ vidit D. Ios. in Apoc.
volument per medium e. e. voca magna clamâ-
tem, cunctisque homines admouentem ut se ad

ylcum Iudicij diem præpararent, gloriolum IX.
fc. Patrem nostrum Dm. Vincentium Ferrarien. Quales
semper erant iniquam illa quasi grande caputum, olim sue
que totum contegebant Sacerdotem: unde ut rint casu
Sacerdos illam repræsentet actionem qua Christi. Ix.

stum Iudai iam Crucifigendum tunica demu-
darunt inconsutili: foras exerit brachia sua dem
illa extendit, in signum quod Casula illa Tun-
ica praferat inobedientem. Et mea quidem senti-
entia haec fuit illius figura ratio: significat e-
nim caputum magnum illud quod Christo im-
posuerunt ducentes eum ut Crucifigetur, jux-
ta visitatum morem quo malefactores interficie-
dos caputio magno valde totos operiebant, &
capillamentum quo facie obiegebant, per quod Nota de
indicabant quod hominibus tanquam delicti eus, quo Caputio
mortem merebar, non mereretur faciem habe-
re Christi. Et apertam qua quempiam conspiceret sed nec
ab uno in hominum figura conspiceretur: vide
illo caputio totos cooperiebant. Et firmiter mihi
persuadeo quod caputum Christo in politi
jam crucifigendo, sumitum quando in arca Cru-
cis cruentum ac sanguinei Sacrificij Missam cele-
brauit, sit illud quod Casula representat qua
Sacerdos induitus accedit ad invenientum Alta-
ritus sacrificium: & haec causa fuit eur olim in Ec-
clesia facta: sicut Casula per modum magni cap-
utij, quod torum tegenter Sacerdotem, ut notat
Hugo: a quo in illa nobis perfecta proponitur
charitas & amor Dei, nobis necessarius utpote
huius amoris Sacrificij ministris: etenim ita fer-
uentes in amore Dei nos esse comenit, ut mul-
titudine in nobis hominibus pater videatur. Deus etenim
Sacerdotes suos desiderat totes charitate coope-
rari: & cum amor nos in illum transformet, nos
vult omnino in Deum transformatos: ita ut in
nobis nulli detegantur affectus hominis, nulla
verba, cogitationes nullæ hominique actiones:
sed quidquid in nobis fuerit personam referat
Deificatam.

Quæcumque hæc tenus diximus de vestibus
Sacerdotialibus, ut opinor hæc omnia prius no-
bis expofuit D. Paulus. Induite vos in sacra misse. Col. 3. 12
recordat: opto videre vos vestitos visceribus mi-
sericordia, ut sitis velut prototypon Dei, qui Induere
cum sit misericors, nobis vitalem se manifestat: nos oportet
comodo ut à capite vlique ad pedes induit sint tez torum
misericordia, & hoc nobis indicatur in Amictu Christi.
& Alba, modestiam, in Cingulo, in Manipulo, &
Stola, Patientiam. Porro super omnia induit
charitatem: Super omnia autem Choris tem habe-
te: hanc enim casula denotat. Hæc igitur sunt

L e 4 Mytice

Mystera, sicutque haec virtutes quas Sacra haec praefigurant indumenta, in quorum meditatione mente te, Missam audiendo competit occupare, omnique studio ablaborare ut in te virtutes illae his congruae resplendent: si namque hoc ageres, experientia in te ipso disceres profectum non exiguum ex Diuina hoc Sacrificio promanare. Patuit hoc in Seraphico Theologo S. Bonaventura, quem vili hac meditatione tempore Sacri distentum confixit amicus illi Antegertimus D. Thomas Aquinas luce celesti circumfusum. Et si fidem historie eius attribuimus, ab hoc die consecutus est a Deo ex singulari gratia illius privilegio, scientiam insulam omnis Veritatis statum suum concermentis.

S. 13. Conueniens fuit quo fidelium pietas moneretur, nonnullas huic Sacrificio adiungere pias ceremonias, qua dignitatem illius quoad venerationem cultumque extollerent.

S. 37. **S**epius diximus Missarum Sacrificium finem imponuisse antiquis illis veteris Legis, ut potest huius figuris, Sacrificeis: ut autem in omnibus illa huic conuenient preceptis Deus ut particularibus quibusdam offerrentur ceremonias, que pietatem accenderent: quatenus in illis eam cogesceremus, qui par est ut ad Missam accedamus secundum miseriorem hunc, respectu illorum excellentiam ut autem in hoc affectus iudicaretur frequentiores, decrevit Ecclesia, docente eam Spiritu S. ut particularibus quibusdam vteremur ceremonias, quibus et fidei fideles in celebratione Missarum ad devotionem exciterentur. Hoc auctoritas nobis afferit Sacrofandi Concilij Tridentini, a Christio sc. Ecclesia, datum potestatem, mutadi & adiungendi Sacramentis (alia tamen eorum subflamnia & videntia) illud quod ad eorum venerationem indicaret expedire. Deinde Christum Ecclesiam posse, ut in Sacramentorum dispensatione, saluatorum substantiam, ea statueret vel misaret, que suscipientium utilitati, vel ipsorum venerationi magis expedire videat. Et quamvis verum sit quod Christus non instituerit huic Sacrificei celebrationem illis ceremoniis quibus modo peragitur immediate per se ipsum, tamen ut certum habet, nos oportet, quod Apostolus concesserit auctoritatem, quinimo praecepto vniuersali obstrinxerit, et ordinarent & totum illud stauerent, quod

maxime conueniret huic celebrationi riteque mysteriori: quanto magis pie cedendum Christianum specialistes inspiratione Spiritus S. docuit. Apostolus quidquid ad ritum spectat & veneratio: Es igitur huius sacrificij: & omnia haec sunt orationes, verba & ceremoniae quibus virtus Ecclesia spendet, in celebratione Missarum: quandoquidem omnia haec collimunt ut maiori decentia, et serenitate, eaqueque celebretur, modo tamen per aliquot ritorum non mutetur substantia huius Sacrificij: quandoquidem falsa illa quam Christus in eius institutione seruavit, nos idem celebramus, quod ipse aeterno Paru suo obulit: postquam cum haec ceremonia, verba, preces & plani contendunt ut fidelium animi ad seruatores Dei laudes auerterent: & cum hoc sacrificium sit Sacrificium laudis & gratiarum altissimorum. Optime proposito seruunt quaecumque in eo superadantur quo maiores Deo referantur gratia obtauti beneficij dignitatem, quo nos in illo culmularit, in quem finem haec omnia instaurant Ecclesia que in eius celebratione fieri mandauit. Pariter cum sit Sacrificium imperatorum convenienter in eo sunt orationes, non tantum pro illud offerentibus, sed etiam pro reliquo Christiano fidelibus, ut viuis ita defunctis quo declarat eius impetratio efficacia: que omnibus proficit. Et in quantum hoc Sacrificium mysterium fidei est principale, quodque illo titulo magnificatur, propter SS. Sacramenta quod in illo offeruntur, illi optime qua frat in eius celebratione exterior fidei protestatio, quam in illa facimus per symbolum quod alta voce decantantur.

Additur his præterea omnes has orationes, ceremonias & postulationes ferme vilitati beatoque vniuersali Ecclesie suntque eadem quae Apostoli non docuerint, ut Deo sequantur quod illi indicarunt, scilicet nostra maxime conuenient: cui insistentes intencione hummi Pontifices & Concilia titrum nobis trasiderunt modicunque etiam in hoc Sacrificio obseruantur: & clarissime patet ex illo apostoli: Obsecra primum: Tunc omnis fidei obsecrationes, & orationes postulationes, in gratiarum actione pro omnibus. Quas declaravit D. Aug. fulle illas quibus Sacerdos videntur in D. A. Missarum sacrificio: Tunc enim Auctores velut ad ipsas uocatis suscepimus nos per manus impositionem misericordiaq[ue] offerunt pietati. Idem Confirms D. Chrysolito locutus de officio Sacerdotis in Missa. Quasi communis quidam serius orbis Pater, Sa. Hoc sacerdos est: dignum igitur est ut omnium curam aga omniibusque prouident sicut & Deus, cuius minister